

2019 M. BIRŽELIO 5 D. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS (ES) 2019/944 DĖL ELEKTROS ENERGIJOS VIDAUS RINKOS BENDRŲJŲ TAISYKLIŲ, KURIA IŠ DALIES KEIČIAMA DIREKTYVA 2012/27/ES IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 19, 22¹, 22², 33, 48, 51 IR 61¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO ATITIKTIES LENTELĖ

2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (toliau – Direktyva)	Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 19, 22¹, 22², 33, 48, 51 ir 61¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas	Direktyvos perkėlimo (įgyvendinimo) lygis (visiškas, dalinis)
13 straipsnis. Telkimo sutartis		Visiškas
1. Valstybės narės užtikrina, kad visi vartotojai turėtų galimybę savo nuožiūra pirkti ir parduoti elektros energijos paslaugas, įskaitant telkimą, išskyrus tiekimą, nepriklausomai nuo jų elektros energijos tiekimo sutarties ir nuo jų pasirinktos elektros energijos įmonės.	7 straipsnis. 61¹ straipsnio pakeitimas Pakeisti 61 ¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Vartotojas, nepriklausomai nuo pasirinkto elektros energijos rinkos dalyvio turi teisę iš jo pirkti ir (ar) jam parduoti elektros energijos paslaugas, įskaitant dalyvavimą telkiant elektros energijos paklausą, kai tai nėra susiję su vartotojui pagal su nepriklausomu tiekėju sudarytą elektros energijos tiekimo sutartį teikiama elektros energijos tiekimo paslauga. Vartotojas, nusprendęs dalyvauti telkiant elektros energijos paklausą, turintis tam tinkamą elektros apskaitos prietaisą, sudaro sutartį su paklausos telkėju dėl paklausos telkimo paslaugų. Vartotojas turi teisę sudaryti tokią sutartį su nepriklausomu paklausos telkėju arba su tiekėju, kuris vartotojui tiekia elektros energiją, kaip nurodyta šio įstatymo 41 straipsnio 4 dalyje. Sutartį su nepriklausomu paklausos telkėju vartotojas gali sudaryti be tiekėjo, kuris vartotojui tiekia elektros energiją, sutikimo.“	
15 straipsnis. Aktyvieji vartotojai		Visiškas
5. Valstybės narės užtikrina, kad aktyviesiems vartotojams, kuriems priklauso elektros energijos kaupimo		

įrenginiai:		
b) nebūtų taikomi jokie dvigubi mokesčiai, įskaitant tinklo mokesčius, už saugomą elektros energiją, liekančią jų patalpose, ar teikiant lankstumo paslaugas sistemos operatoriams;	2 straipsnis. 22¹ straipsnio pakeitimas Papildyti 22 ¹ straipsnį 5 ¹ dalimi: „5 ¹ . Aktyviesiems vartotojams, kuriems priklauso energijos kaupimo įrenginiai, negali būti taikomi dvigubi mokesčiai, įskaitant tinklo mokesčius ir mokesčius už saugomą elektros energiją, liekančią jų energijos kaupimo įrenginiuose, ar teikiant lankstumo paslaugas skirstymo sistemos operatoriams. Nepriklausomi elektros energijos paklausos telkėjai negali sudaryti elektros energijos persiuntimo paslaugos teikimo sutarčių su aktyviaisiais vartotojais ir (ar) taikyti jiems mokesčių ar atskirų jų dedamųjų už elektros energijos persiuntimo, perdavimo ar skirstymo paslaugas.“	
d) būtų leidžiama vienu metu teikti kelias paslaugas, jei tai techniškai įmanoma.	2 straipsnis. 22¹ straipsnio pakeitimas Papildyti 22 ¹ straipsnio 2 dalį 4 punktu: „4) vienu metu teikti kelias šio straipsnio 2 dalyje nurodytas paslaugas, jeigu tai techniškai įmanoma.“	
18 straipsnis. Sąskaitos ir sąskaitų informacija		Visiškas
5. Valstybės narės konsultuojasi su vartotojų organizacijomis, kai jos svarsto sąskaitų turinio reikalavimų pakeitimus.	6 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas Papildyti 51 straipsnį 13 dalimi: „13. Keičiant šio straipsnio 7 dalyje nustatytus sąskaitų turinio reikalavimus yra konsultuojamasi su vartotojų asociacijomis.“	
19 straipsnis. Pažangiosios matavimo sistemos		Visiškas
6. Šios direktyvos nuostatos dėl pažangiųjų matavimo sistemų taikomos būsimiems įrenginiams ir įrenginiams, kurie pakeičia senesnius pažangiuosius skaitiklius. Pažangiosios matavimo sistemos, kurios jau buvo įdiegtos arba kurių atveju „darbų pradžia“, prasidėjo anksčiau nei 2019 m.	5 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas 2. Papildyti 48 straipsnį 12 dalimi: „12. Šis straipsnis taikomas planuojamoms diegti išmaniosioms apskaitos sistemoms ir išmaniosioms apskaitos sistemoms, kurios įrengiamos vietoj senesnių išmaniųjų apskaitos sistemų. Išmaniosios apskaitos sistemos, kurios buvo įdiegtos arba pradėtos diegti anksčiau nei 2019 m. liepos 4 d., gali būti toliau eksploatuojamos visą jų veikimo laiką, tačiau Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių reikalavimų neatitinkančios išmaniosios apskaitos sistemos turi būti toliau eksploatuojamos ne ilgiau kaip iki 2031 m. liepos 5 d. Laikoma, kad išmaniosios apskaitos sistemos yra pradėtos diegti anksčiau nei 2019 m. liepos 4 d. tai atvejais, kai iki 2019 m. liepos 4 d. skirstomųjų tinklų operatorius investuoja į išmaniosios apskaitos sistemos diegimą ir (ar) įsipareigoja užsakyti įrangą ir (ar) atlieka kitus veiksmus, reikalingus išmaniajai apskaitos sistemai diegti, dėl kurių atliktos investicijos į išmaniosios apskaitos sistemos diegimą negali būti atšaukiamos, išskyrus atvejus, kai investuojama į leidimų išmaniosios apskaitos sistemos diegimui gavimą ir (ar) preliminaros galimybių studijos parengimą.“	

<p>liepos 4 d., gali būti toliau eksploatuojamos visą jų veikimo laiką, tačiau 20 straipsnio ir II priedo reikalavimų neatitinkančių pažangiųjų matavimo sistemų atveju – jos turi būti toliau eksploatuojamos ne ilgiau nei 2031 m. liepos 5 d.</p> <p>Šios dalies tikslu darbų pradžia – su investicija susijusių statybos darbų pradžia arba pirmasis tvirtas įmonės įsipareigojimas užsakyti įrangą ar kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis pirmesnis. Žemės įsigijimas ir parengiamieji darbai, pvz., leidimų gavimas ir preliminarios galimybių studijos, darbų pradžia nelaikomi. Perėmimo atveju darbų pradžia – momentas, kai įsigyjamas su įsigyta įmone tiesiogiai susijęs turtas.</p>		
<p>20 straipsnis. Pažangiųjų matavimo sistemų</p>		<p>Visiškai</p>

funkcijos		
f) prieš įrengiant pažangiuosius skaitiklius arba jų įrengimo metu galutiniams vartotojams teikiamos atitinkamos konsultacijos ir informacija, visų pirma apie visas pažangiųjų skaitiklių galimybes, susijusias su skaitiklio rodmenų valdymu ir energijos vartojimo stebėjimu, ir apie asmens duomenų rinkimą bei tvarkymą laikantis taikomų Sąjungos duomenų apsaugos taisyklių;	5 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas 1. Pakeisti 48 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip: „7. Išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos vadovaujantis skirstomųjų tinklų operatoriaus parengtu planu laikotarpiui iki 10 metų dviem etapais. Pirmuoju etapu per išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominiame vertinime numatyta laikotarpį išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos vartotojų grupėms, atitinkančioms šiame vertinime nurodytus kriterijus, įskaitant kriterijus, susijusius su elektros energijos suvartojimu. Antruoju etapu išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos kitiems vartotojams, kai nustoja galioti vartotojo apskaitos prietaiso, kuris nėra išmanusis apskaitos prietaisas (toliau – įprastas apskaitos prietaisas), teisinis metrologinis patvirtinimas, arba pagal atskirą skirstomųjų tinklų operatoriaus nustatytą planą, jeigu išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominiame vertinime nenumatyta kitaip. Skirstomųjų tinklų operatorius savo interneto svetainėje paskelbia tvarką, pagal kurią vartotojai gali susipažinti su išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo planu, ir informaciją apie išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo etapų pradžią ir pabaigą. Prieš įdiegiant išmaniąją apskaitos sistemą arba jos įrengimo metu skirstomųjų tinklų operatorius vartotojams teikia informaciją apie visas išmaniosios apskaitos sistemos galimybes, susijusias su apskaitos prietaiso rodmenų valdymu ir energijos vartojimo stebėjimu. Tarybai patvirtinus teigiamus išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominio vertinimo rezultatus, išmaniosios apskaitos sistemos turi būti įdiegtos bent 80 procentų vartotojų per septynerius metus po šio vertinimo atlikimo arba ne vėliau kaip iki Direktyvos (ES) 2019/944 II priedo 3 dalyje nurodyto termino tuo atveju, jeigu išmaniosios apskaitos sistemos pradėtos diegti iki 2019 m. liepos 4 d.“	
59 straipsnis. Reguliavimo institucijų pareigos ir įgaliojimai		Visiškas
1. Reguliavimo institucijos pareigos yra šios: v) stebėti investavimą į gamybos ir kaupimo pajėgumus siekiant užtikrinti tiekimo saugumą;	1 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas Pakeisti 19 straipsnio 3 punktą ir jį išdėstyti taip: „3) elektros energijos gamybos pajėgumų plėtra ir investicijos į elektros energijos gamybos ir energijos kaupimo pajėgumus, siekiant užtikrinti elektros energijos tiekimo saugumą;“.	
II priedas. PAŽANGIOSIOS MATAVIMO SISTEMOS		Visiškas
3. Remdamosi tuo vertinimu valstybės narės	5 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas 1. Pakeisti 48 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:	

<p>arba, jei valstybė narė taip nustatė, paskirta kompetentinga institucija, parengia pažangiųjų matavimo sistemų diegimo darbotvarkę (iki dešimties metų laikotarpiui). Vietovėse, kuriose pažangiųjų matavimo sistemų diegimas vertinamas palankiai, per septynerius metus nuo jų teigiamo vertinimo arba ne vėliau kaip 2024 m. tose valstybėse narėse, kurios pradėjo sistemingą pažangiosios matavimo sistemos diegimą anksčiau nei 2019 m. liepos 4 d., bent 80 % galutinių vartotojų turi būti įdiegtos pažangiosios matavimo sistemos.</p>	<p>„7. Išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos vadovaujantis skirstomųjų tinklų operatoriaus parengtu planu laikotarpiui iki 10 metų dviem etapais. Pirmuoju etapu per išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominiame vertinime numatytą laikotarpį išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos vartotojų grupėms, atitinkančioms šiame vertinime nurodytus kriterijus, įskaitant kriterijus, susijusius su elektros energijos suvartojimu. Antruoju etapu išmaniosios apskaitos sistemos diegiamos kitiems vartotojams, kai nustoja galioti vartotojo apskaitos prietaiso, kuris nėra išmanusis apskaitos prietaisas (toliau – įprastas apskaitos prietaisas), teisinis metrologinis patvirtinimas, arba pagal atskirą skirstomųjų tinklų operatoriaus nustatytą planą, jeigu išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominiame vertinime nenumatyta kitaip. Skirstomųjų tinklų operatorius savo interneto svetainėje paskelbia tvarką, pagal kurią vartotojai gali susipažinti su išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo planu, ir informaciją apie išmaniųjų apskaitos sistemų diegimo etapų pradžią ir pabaigą. Prieš įdiegiant išmaniąją apskaitos sistemą arba jos įrengimo metu skirstomųjų tinklų operatorius vartotojams teikia informaciją apie visas išmaniosios apskaitos sistemos galimybes, susijusias su apskaitos prietaiso rodmenų valdymu ir energijos vartojimo stebėjimu. Tarybai patvirtinus teigiamus išmaniųjų apskaitos sistemų ilgalaikių sąnaudų ir numatomos naudos rinkai ir atskiriems vartotojams ekonominio vertinimo rezultatus, išmaniosios apskaitos sistemos turi būti įdiegtos bent 80 procentų vartotojų per septynerius metus po šio vertinimo atlikimo arba ne vėliau kaip iki Direktyvos (ES) 2019/944 II priedo 3 dalyje nurodyto termino tuo atveju, jeigu išmaniosios apskaitos sistemos pradėtos diegti iki 2019 m. liepos 4 d.“</p>	
--	--	--